

Domowe zabawy logopedyczne

Zabawa jest jedną z najważniejszych aktywności małych dzieci. To ich główne zajęcie i sposób na naukę. Kiedy dzieci bawią się z rodzeństwem i rówieśnikami, uczą się od siebie nawzajem. Ale równie atrakcyjnym kompanem zabaw jest dorosły. Poświęcając dziecku swój czas i uwagę pomagamy mu rozwijać się i kwitnąć. A więc zapewnia poczucie bezpieczeństwa i pozwala pokonywać wyzwania i uczyć się. Do domowych zabaw można zaopatrzyć się w atrakcyjne pomoce, ale jeszcze lepiej przygotować je razem z dzieckiem. Własnoręczne przygotowanie pomocy dodatkowo wzmocni poczucie więzi między nami i dzieckiem, a także sprawi, że dziecko chętniej będzie się z nami bawić. Warto zadbać też, żeby nasza zabawa angażowała wiele zmysłów.

- **„Rysowane zagadki”** - zgadnij co to? – rysowanie na plecach to okazja do fizycznego kontaktu i jednocześnie wzbogacania słownictwa. Możemy ograniczyć pole umawiając się, że rysujemy tylko zwierzęta, innym razem pojazdy, a innym razem przedmioty z pomieszczenia, w którym się bawimy. Przestrzegamy naprzemienności - raz dziecko rysuje na plecach rodzica, a rodzic zgaduje. Raz rodzic rysuje na plecach dziecka i dziecko zgaduje co zostało narysowane. Warto zadawać pytania pomocnicze np. dziecko rysuje na plecach mamy kota. Mama nie może odgadnąć i pyta: co lubi jeść to zwierzę? Jakiej jest wielkości? Jaki wydaje odgłos?
- **„Magiczny worek”** do materiałowego worka rodzice razem z dzieckiem wybierają przedmioty, mogą być zabawki lub przedmioty z codziennego otoczenia i użycia, np. łyżeczka, szczotka do włosów, rękawiczka, długopis, plastikowy kubek, figurka zwierzaka, samochodzik, klocek, etc. Schowane w worku przedmioty odgadujemy za pomocą **dotyku**, czyli nie zaglądamy do worka, tylko wkładamy tam swoją dłoń/ dłonie po odgadnięciu co to jest, wyjmujemy na stolik (ważne! żeby raz zgadywało i wyjmowało dziecko, a raz dorosły) po odgadnięciu wszystkich przedmiotów, **chowamy je do worka pojedynczo**, mówiąc np. *JEST ŁYZECZKA* i wykonując ruch wrzucania *NIE MA ŁYZECZKI*. Zachowujemy naprzemiennosc raz wybiera dziecko, chowa i mówi, raz osoba dorosła.
- **„Piracka luneta”** - potrzebne będą dwie lunety, (najlepiej wcześniej zrobić je wspólnie z rolki po ręczniku kuchennym, lub ze zwiniętej w rulon kartki) Jesteśmy piratami, wyglądając przez lunetę opowiadamy co widzimy. Można podejść do zamkniętego okna i popatrzeć na ulicę. Każdy kieruje swoją lunetę w inną stronę i opowiadamy co/ kogo widzimy.
Pamiętając, o tym, że my dorośli swoimi wypowiedziami modelujemy wypowiedzi dziecka zadbajmy o precyzję naszych komunikatów: „o! widzę wysokiego pana w zielonej kurtce”, „o! widzę czerwony ciężarowy samochód”, „o! widzę stary budynek bez okien”, etc. A my cieszymy się jak dziecko powie: „o! widzę psa/ dziecko/ chmury/ sklep”etc.
- Zabawa słuchowa – **„Powtórz tak jak, ja!”** . Ten typ zadania nie wymaga użycia żadnych pomocy. Zaczynamy od dwóch prostych rzeczowników. Rodzic wymawia dwa słowa, które dziecko po chwili odtworzy, na przykład: AUTO, PAJAC. Jeśli to nie

sprawa trudności, zwiększamy ilość słów do trzech: SPODNIE, SKARPETY, KOSZULA.

Jeśli wybierzemy wyrazy z jednej kategorii (np. ubrania, zwierzęta, pojazdy), będą one łatwiejsze do zapamiętania, niż obiekty różnych kategorii. To samo ćwiczenie możemy wykonać z samogłoskami: "Powtórz: A, E, Y", z czasownikami: "Posłuchaj, zapamiętaj i powiedz tak samo: JEDZIE, WOŁA, ŚPI", albo z przymiotnikami: BIAŁY, ZIELONY, NIEBIESKI"

- Zabawa słuchowa – „**Ułóż tak, jak usłyszałeś**”. Do zabawy potrzebne nam będą obrazki (wybieramy kilka z dowolnej gry, którą mamy w domu) lub przedmioty (np. zabawki, ubrania...). Przygotowane obrazki lub przedmioty układamy na stole przed dzieckiem. Dziecko wybiera obrazki/przedmioty i układa je zgodnie z usłyszaną sekwencją, na przykład: MISI, AUTO. ...”. Zaczynamy od dwóch słów, stopniowo zwiększając ich ilość stosownie do postępów dziecka.
- „**Znajdź misia**”- zabawa „**Ciepło-zimno**” . Dzieci uwielbiają zabawy w chowanego. Najprostszą zabawą jest schowanie, np. misia i wspólne szukanie. Po znalezieniu zabawki poprosimy dziecko o nazwanie miejsca gdzie była ukryta np. pod szafą, za łóżkiem, na półce.
- „**Poszukiwanie skarbów**” - ukryte skarby to karteczki z obrazkami/ zabawkami. Chowamy je w różnych miejscach domu i rysujemy mapę z drogą do „skarbów”. Zadaniem dziecka jest je odnaleźć, a następnie prawidłowo nazwać.
- „**Po śladach do celu**” - zabawa tropiąca. Chowamy w jakimś miejscu to, co chcecie ukryć (ulubioną zabawkę dziecka, cukierek lub inny drobiazg) a ścieżkę do tego wyznaczamy śladami wyciętymi z papieru... np. ślady stóp lub bucików dziecka. Zadaniem dziecka jest odnaleźć i nazwać to co ukryliśmy.
- „**Równowaga to podstawa**” - wyznaczamy dziecku punkt startowy i metę. Jego zadaniem jest przenieść zabawkę (np. misia) lub ciasteczko lub żelka... na tacy lub talerzu lub łyżce, w zależności od gabarytów wybranego do przenoszenia przedmiotu, Ale! Wyruszyć w trasę może dopiero wtedy gdy odgadnie zagadkę zadaną przez dorosłego, np. zgadnij o jakim zwierzęciu myślę: ma miękkie futerko, lubi pić mleko i miauczy.
- „**Czołganka**” - dziecko ma za zadanie pokonać – czołgając się i trzymając piłkę w ręku – wyznaczoną trasę, a następnie włożyć piłkę do kosza/pudełka. Zabawę można bardzo utrudnić rozciągając jako przeszkodę sznurek, którego uczestnicy podczas czołgania się nie mogą dotknąć. Zamiast czołgania dziecko może po prostu przechodzić pomiędzy sznurkiem przekształconym w pajęczą sieć. Piłka nie może wypaść z dłoni. Sygnałem do rozpoczęcia czołgania może być prawidłowe powtórzenie po dorosłym wyklaskiwanego prostego rytmu.
- „**Przypnij misiowi kokardę**” - na arkuszu brystolu rysujemy sylwetę misia. Przygotowujemy kilka kokardek. Z tyłu każdej kokardki przyklejmy pasek taśmy dwustronnej, najlepiej już gotowej do klejenia. Dziecko z zawiązanymi oczami, musi przyczepić kokardę misiowi pod szyją. Zamiast/oprócz kokardek możemy użyć guzików. Po odkryciu oczu nazywamy miejsce, w którym „wylądowała” kokardka. Czy zawsze udało się trafić na szyję misia?

- **„Ile mierzy miś?”** - przy okazji zabawy z misiami lub innymi ulubionymi maskotkami, dziecko może je zmierzyć za pomocą klocków, kubeczków, kredek... co tylko nam przyjdzie do głowy.
- **„Łowimy ryby”** Łowienie ryb można zorganizować na kilka sposobów:
 1. Z kolorowego dość grubego papieru wycinamy sylwety rybek, każdą z nich dziurawimy za pomocą dziurkacza i doczepiamy spinacze. Rybki umieszczamy w dużej misce albo innym pojemniku. Do patyka przymocowujemy kawałek magnesu lub taśmy magnetycznej. Dziecko może łowić ryby na wędkę.
 2. Przygotowanych rybek nie dziurawimy, za to rozrzucaamy je na stole i wręczamy dziecku słomkę. Jego zadaniem jest "przyssanie" i przeniesienie do „akwarium” (czyli na przygotowaną kartkę papieru) jak najwięcej rybek.
 3. Rybki lepimy z modeliny albo wykorzystujemy jakieś figurki rybek, następnie wrzucamy je do piasku lub wody i prosimy dziecko, żeby wyłowiło je ręką lub za pomocą różnego rodzaju siteczek.
- **„Balony”**- prosimy dziecko, aby nadmuchało baloniki i zrobiło przyjęcie urodzinowe dla misia lub ulubionej lalki. Dmuchiwanie balonów to wspaniałe ćwiczenie dla policzków i całej buzi. Nadmuchiwanie balonów można później ozdobić w minki z emocjami. Będą wtedy służyły do kolejnej zabawy: „brzuchomówca”.
- **„Huśtawka dla lali lub misia”**- prosimy dziecko, aby położyło się na plecach i rozluźniło się, słuchając przyjemnej muzyki. Siedzimy małą lalę lub misia na brzuchu dziecka i prosimy, aby dziecko zrobiło mu huśtawkę biorąc duży wdech i wydech. Dziecko powinno oddychać spokojnie, dzięki temu misiu nie spadnie z „huśtawki”. Jest to wspaniała zabawa kończąca, która pozwala na zrelaksowanie się po ćwiczeniach. Uspokaja i wycisza dziecko.
- **„Brzuchomówca”** Jest to trudniejsza wersja „Huśtawki dla lali”. Potrzebne nam są nadmuchiwanie balony, najlepiej jeśli ozdobimy je minkami z emocjami. Kładziemy się na podłodze. Na naszym brzuchu układamy balon i oddychamy tak spokojnie, aby balon lekko podnosił się i opadał wraz z naszym brzuchem. Tak ćwiczy każdy brzuchomówca.

Dobrej zabawy!

Beata Moskała
Anna Błaszczuk-Sadowska